
PROGRAM DE CONFORMITATE
pentru excluderea comportamentului discriminatoriu și realizarea
obiectivului de independență a operatorului sistemului de distribuție
a gazelor naturale SRL „Chișinău-Gaz” pentru anul 2023

CUPRINS

I. Introducere.

- 1.1 Scopul Programului de conformitate.
- 1.2 Cadrul juridic al Programului de conformitate.

II. Informații generale, care sunt destinate prezentării companiei și activităților principale ale acesteia.

III. Condițiile care trebuie respectate de SRL „Chișinău-Gaz” pentru a se conforma cerințelor de independență și excluderea discriminării.

IV. Obligațiile specifice ale angajaților și persoanelor cu funcție de conducere din cadrul SRL „Chișinău-gaz”, pentru a îndeplini obiectivul de nediscriminare.

4.1 Comportamentul personalului operatorului sistemului de distribuție în relația cu utilizatorii/potențialii utilizatori de sistem.

4.2 Reguli pentru accesarea și tratarea informațiilor.

V. Realizarea Programului de conformitate.

5.1 Analiza domeniilor de risc.

5.2 Planul de măsuri pentru implementare a Programului de conformitate.

VI. Monitorizarea implementării Programului de conformitate.

6.1 Raportarea.

6.2 Sancțiuni pentru nerespectare.

6.3 Obligatorietate și valabilitate.

I. Introducere

Programul de conformitate reglementează normele necesare conformării cu cerințele separării legale și funcționale ale operatorului sistemului de distribuție a gazelor naturale prevăzute de Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016 (în continuare - Legea) și Regulamentul privind modul de monitorizare a Programelor de conformitate, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 482/2017 din 13 decembrie 2017 și conține măsurile necesare de a fi întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, în ce privește accesul terților la sistemul de distribuție al gazelor naturale precum și respectarea confidențialității informației.

1.1. Scopul Programului de conformitate

Programul de conformitate are ca scop stabilirea măsurilor ce duc la eliminarea discriminării în relațiile cu participanții la piața de gaze naturale, prin trasarea unor principii cadru de lucru, stabilirea clară a obligațiilor angajaților SRL „Chișinău-Gaz”, neadmiterea interferenței în activitățile interne Operatorului sistemului de distribuție al întreprinderii integrate pe verticală, inclusiv a obligațiilor privind raportarea și monitorizarea îndeplinirii Programului de conformitate.

1.2. Cadrul juridic al Programului de conformitate

Potrivit art. 45 alin. (1) din Legea cu privire la gazele naturale nr. 108 din 27.05.2016, pentru a asigura independența, SRL „Chișinău-Gaz” în calitate de operator al sistemului de distribuție (în continuare OSD) este obligat să elaboreze și să implementeze un Program de conformitate, care să conțină măsurile întreprinse pentru a garanta excluderea de comportament și de practici discriminatorii, precum și pentru a asigura monitorizarea corespunzătoare a respectării acestui program.

Monitorizarea respectării de către OSD a Programului de conformitate se asigură de către un Agent de conformitate, care nu suplinește funcțiile Agenției privind monitorizarea, stabilite de Legea nr. 108 din 27.05.2016.

II. Informații generale, care sunt destinate prezentării companiei și activităților principale ale acesteia.

SRL „Chișinău-Gaz” în calitate de operator al sistemului de distribuție a gazelor naturale realizează activitatea de distribuție gazelor naturale în baza licenței nr. AA064735 *valabilă până la 17 noiembrie 2024*, asigurând accesul la rețelele de distribuție și la serviciile sale de bună calitate, nediscriminatoriu pentru toți participanții la piața gazelor naturale.

III. Condițiile care trebuie respectate de OSD, pentru a se conforma cerințelor de independență și excluderea discriminării.

3.1 Pentru a asigura independența OSD, în conformitate cu Legea, în activitatea sa, SRL „Chișinău-Gaz” trebuie să se conducă de următoarele principii:

Principiul independenței în luarea deciziilor – acționarea în baza deciziilor luate de personalul de conducere propriu, fără vreo ingerință din exterior;

Principiul legalității - acționarea în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;

Principiul tratamentului nediscriminatoriu - asigurarea unui comportament și a unor servicii de distribuție identice pentru toți utilizatorii de sistem aflați în aceeași situație și nefavorizarea unui participant în detrimentul altuia în relațiile de pe piață;

Principiul transparenței - oferirea de informații suficiente utilizatorilor sau potențialilor utilizatori de sistem pentru acces eficient la sistemul de distribuție;

Principiul responsabilității - asumarea răspunderii față de rezultatele acțiunilor întreprinse;

Principiul confidențialității – protejarea și nedivulgarea informațiilor cărora legislația sau părțile le-au atribuit un caracter confidențial.

3.2 Pentru a asigura independența în sensul Legii nr. 108/2016, SRL „Chișinău-Gaz” este obligată să implementeze și să respecte următoarele condiții minime:

a) persoanele cu funcții de conducere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” să nu facă parte din structurile întreprinderii de gaze naturale integrate care este responsabilă, direct sau indirect, de îndeplinirea zilnică a activităților de producere, transport sau furnizare a gazelor naturale;

b) să fie întreprinse măsurile corespunzătoare pentru a se asigura faptul că interesele profesionale ale persoanelor cu funcții de conducere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” sunt luate în considerare, astfel încât aceste persoane să aibă posibilitatea de a acționa independent;

c) să dispună de suficiente drepturi pentru a lua decizii, independent de întreprinderea de gaze naturale integrată, cu privire la exploatarea, întreținerea și dezvoltarea rețelelor de distribuție a gazelor naturale. Pentru a îndeplini aceste funcții, operatorul sistemului de distribuție trebuie să dispună de resurse necesare, inclusiv de resurse umane, tehnice, fizice și financiare;

d) să asigure accesul nediscriminatoriu la rețelele de gaze naturale pentru toți solicitanții, furnizorii și/sau consumatorii;

e) să asigure transparența și nediscriminarea la furnizarea informațiilor tehnice și comerciale utilizatorilor sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale.

SRL „Chișinău-Gaz” trebuie să dispună de toate resursele financiare, tehnice, fizice și umane necesare pentru îndeplinirea funcțiilor și a obligațiilor care îi revin în legătură cu desfășurarea activității de distribuție al gazelor naturale.

3.3 Persoanele cu funcții de conducere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” nu au dreptul să execute instrucțiuni de la întreprindere integrată pe verticală cu privire la activitatea zilnică, cu privire la deciziile aferente modernizării și dezvoltării rețelelor de distribuție al gazelor naturale, care nu depășesc limitele stabilite în planul financiar aprobat sau în orice alt document echivalent.

3.4 Persoanele cu funcții de conducere și/sau membrii organelor de administrare, precum și angajații OSD nu pot deține nici o funcție sau nu pot avea nici o responsabilitate profesională, nu pot avea nici un interes sau nu pot fi în relații de afaceri, de ordin direct sau indirect, cu întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală, cu vreo întreprindere a acesteia, cu acționarii majoritari sau cu fondatorii acesteia.

3.5 Este interzis, ca SRL „Chișinău-Gaz” să obțină avantaje din faptul că face parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală, pentru a denatura concurența pe piața gazelor naturale. În special, la desfășurarea activităților sale de comunicare și de publicitate, SRL „Chișinău-Gaz” fiind parte dintr-o întreprindere de gaze naturale integrată pe verticală nu este în drept să creeze confuzie cu privire la identitatea separată a furnizorului din cadrul întreprinderii de gaze naturale integrată pe verticală.

3.6 Este interzis SRL „Chișinău-Gaz” să facă abuz de informația obținută de la terți, în legătură cu acordarea accesului la rețelele de distribuție al gazelor naturale, în situația în care procurarea sau vânzarea gazelor naturale se efectuează prin intermediul întreprinderilor înrudite.

3.7 SRL „Chișinău-Gaz” trebuie să ia măsuri continue pentru a fi asigurat principiul nediscriminării în ce privește accesul terților la sistemul de distribuție al gazelor și respectarea confidențialității informației.

IV. Obligațiile specifice ale angajaților și persoanelor cu funcție de conducere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” pentru a îndeplini obiectivul de nediscriminare.

4.1 Comportamentul personalului operatorului sistemului de distribuție în relația cu utilizatorii/potențialii utilizatori de sistem

Operatorul sistemului de distribuție asigură relațiile dintre angajați și utilizatorii/ potențiali utilizatori de sistem prin rețeaua de ghișee amplasate la sediile întreprinderii, prin rețeaua de telecomunicații, email-uri și alte servicii publice de comunicație.

În relația cu utilizatorii sau unele categorii de utilizatori de sistem, angajații SRL „Chișinău-Gaz” vor arăta clar că reprezintă exclusiv SRL „Chișinău-Gaz” evitând discriminarea, în special în favoarea întreprinderilor înrudite.

Personalul nu va face utilizatorilor de sistem recomandări privind eventualii furnizori de gaze naturale, dar îi va îndruma să acceseze sursele generale de informare.

Pe parcursul activității lor, angajații trebuie să aibă o conduită adecvată în cazul unui potențial conflict de interese, evitând acele situații în care părțile implicate în tranzacție se află în conflict de interese.

4.2 Reguli pentru accesarea și tratarea informațiilor ce constituie secret comercial al OSD

Programul conține norme ce urmează a fi respectate de către personalul și persoanele cu funcții de conducere din cadrul SRL „Chișinău-Gaz”, în scopul abordării nediscriminatorii, inclusiv obligația de a păstra confidențialitatea informației ce constituie secret comercial.

Informația ce constituie secret comercial în cadrul OSD, constă din informațiile de orice tip (de producție, tehnice, economice, organizaționale etc.), inclusiv informații privind metodele de executare profesională a activității, care au valoare autentică sau potențial comercială, în virtutea recunoașterii acesteia de terțe persoane, și la care persoanele terțe nu au acces liber pe baze legale și în raport cu care Întreprinderea, ca și posesor de asemenea informații a instituit regim de secret comercial.

Din punctul de vedere al separării și modului de lucru cu informațiile, sunt anumite categorii de bază de informații cu care operează operatorului sistemului de distribuție: *informații cu accesibilitate limitată și informații publice, informații sensibile privind protecția infrastructurii critice, informații oficiale, informații privilegiate, informații cu caracter exact*. În același timp, sunt stabilite reguli specifice pentru accesarea acestor tipuri de informații de către participanții la piața gazelor naturale printr-o modalitate avantajoasă.

1) Informații cu accesibilitate limitată care constituie secret comercial

Informațiile cu accesibilitate limitată sunt informațiile obținute pe baza relațiilor contractuale. Aceste informații s-au format și se formează pe parcursul desfășurării activității SRL „Chișinău-gaz” și a căror

acordare doar unor participanți la piața gazelor naturale ar însemna pentru acești participanți un avantaj concurențial.

La informațiile cu accesibilitate limitată au acces conducerea SRL „Chișinău-Gaz” și personalul, care pe baza contractului au nevoie indispensabilă de informații pentru îndeplinirea funcțiilor sale. Informațiile sunt depuse în sisteme informaționale și arhive asigurate, accesibile doar SRL „Chișinău-Gaz” și care pot fi accesate de către terți numai pe baza contractului sau a altui act legal.

Informațiile sunt predate doar printr-o modalitate definită, prin intermediul sistemelor informaționale asigurate sau prin alte mijloace protejate specificate de partea care este împuternicită să recepționeze informația.

Toți angajații SRL „Chișinău-Gaz” trebuie să protejeze aceste informații în conformitate cu condițiile contractuale privind confidențialitatea, să permită accesul la ele doar persoanei căreia îi este desemnată informația, prin modalitatea definită și să împiedice accesul la ele a oricărei persoane neautorizate.

2) Informații oficiale

La informațiile publice au acces asigurat toți participanții la piața gazelor naturale. Publicarea acestei categorii de informații este asigurată în special prin amplasarea lor pe pagina web oficială a SRL „Chișinău-Gaz”.

În categoria informațiilor publice se încadrează și informațiile pe care operatorul sistemului de distribuție este obligat să le acorde la solicitarea utilizatorilor sau potențialilor utilizatori de sistem, în conformitate cu legislația în vigoare. Informațiile oferite trebuie să fie complete, transparente și corecte, astfel încât utilizatorii de sistem să aibă un acces eficient la rețelele de distribuție a gazelor naturale.

3) Informații sensibile privind protecția infrastructurii critice

În categoria informațiilor sensibile se includ informații cu privire la infrastructură critică, astfel cum sunt definite în Legea nr.120/2017 cu privire la prevenirea și combaterea terorismului, care, în cazul divulgării, ar putea fi utilizate în scopul planificării și al realizării unor acțiuni care să determine perturbarea sau distrugerea acestei infrastructuri.

4) Informații cu caracter exact

Informații care indică un ansamblu de circumstanțe existente sau despre care există motive justificate de a crede că vor exista, un eveniment care a avut loc sau despre care există motive justificate de a crede că va avea loc și care sunt suficient de precise pentru a duce la o concluzie în legătură cu efectul posibil al tuturor circumstanțelor sau al evenimentului asupra prețurilor la produsele energetice angro.

5) Informații privilegiate

Informații cu caracter exact care nu au fost făcute publice, care se referă în mod direct sau indirect la unul sau mai multe produse energetice angro și care, dacă ar fi făcute publice, ar putea influența în mod semnificativ prețul produselor energetice angro. În sensul prezentei noțiuni, prin informații se înțelege:

- a) informațiile care trebuie făcute publice în conformitate cu legea cu privire la gaze, cu Regulamentul privind accesul la rețelele de transport al gazelor naturale și gestionarea congestiilor, cu Codul rețelilor de gaze naturale și cu Regulile pieței gazelor naturale;
- b) informațiile cu privire la capacitatea și utilizarea instalațiilor de utilizare, a instalațiilor de producere, a depozitelor de stocare sau a rețelilor de transport al gazelor naturale, inclusiv informațiile cu privire la indisponibilitatea planificată sau neplanificată a acestora;
- c) informațiile care trebuie divulgate în conformitate cu prevederile actelor normative sau ale contractelor de pe piața angro a gazelor naturale, în măsura în care aceste informații ar putea avea un efect semnificativ asupra prețului produselor energetice angro;
- d) alte informații legate de piața gazelor naturale pe care un participant la piață ar putea să le folosească pentru a lua decizia de a efectua tranzacții legate de un produs energetic angro sau de a emite un ordin de tranzacționare cu un astfel de produs;

V. Realizarea Programului de conformitate

5.1 Analiza domeniilor de risc.

Analiza domeniilor de risc ale comportamentului și practicilor discriminatorii va fi efectuată continuu și vor fi definite măsuri concrete pentru contracararea riscurilor identificate, inclusiv termenul de realizare a lor.

5.2 Însușirea Programului de conformitate.

Programul de conformitate este adus la cunoștință, sub semnătură, tuturor angajaților SRL „Chișinău-Gaz”, de către organele de conducere ale acestuia.

Personalul SRL „Chișinău-Gaz” va fi instruit cu privire la respectarea prevederilor Programului de conformitate, în scopul excluderii comportamentului discriminatoriu, stabilirii regulilor pentru accesarea informațiilor.

Contractele individuale de muncă cu personalul vor conține aspecte de respectare a confidențialității.

Lista de motive, pentru care pot fi aplicate sancțiuni contra personalului, care nu și-a onorat angajamentele de respectare a Programului de conformitate, va fi indicată în *Regulamentul de ordine internă al companiei*.

5.3 Planul de măsuri pentru implementare a Programului de conformitate

Măsurile pentru excluderea de comportament și practici discriminatorii ale SRL „Chișinău-Gaz” în relația cu ceilalți participanți la piața gazelor naturale precum și termenii efectivi de realizare a acestora vor fi prevăzute de *Planul de măsuri pentru punerea în aplicare a Programului de conformitate*, care constituie *Anexă* la Programul de Conformitate și parte componentă a acestuia.

VI. Monitorizarea implementării Programului de conformitate

6.1 Raportarea

Agentul de conformitate:

- Monitorizează în mod constant punerea în aplicare de către operator și angajații acestuia a măsurilor și obligațiilor din Programul de conformitate, respectarea regulamentelor și procedurilor interne, cu privire la excluderea practicilor discriminatorii și realizarea obiectivului de independență;
- Identifică zonele de risc din activitatea operatorului, care pot determina nerespectarea Programului de conformitate;
- Elaborează și să prezinte anual, în termen de până la 31 martie Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - ANRE) *Raportul anual privind măsurile întreprinse de către OSD în legătură cu îndeplinirea Programului de conformitate*. Raportul anual respectiv se va publica pe pagina web oficială a OSD.
- Raportează persoanelor cu funcții de conducere ale SRL „Chișinău-gaz”, referitor la respectarea Programului de conformitate și la punerea în aplicare a acestuia, formulează recomandări în acest sens;
- Raportează Agenției cu privire la orice relații comerciale sau financiare dintre OSD și întreprinderea de gaze naturale integrată pe verticală.
- Orice încălcare gravă în legătură cu punerea în aplicare a Programului de conformitate se notifică la Agenție de către Agentul de conformitate, în termen de 7 zile calendaristice din ziua în care s-a aflat despre încălcarea respectivă;

Reclamațiile privind încălcarea prevederilor Programului de conformitate sunt primite la sediul central al OSD, unde se va ține evidența și verificarea reclamațiilor și sugestiilor primite referitor la îndeplinirea obligațiilor operatorului sistemului de distribuție.

La apariția unor modificări ale legislației sau în structura întreprinderii care au o acțiune asupra conținutului Programului de conformitate, SRL „Chișinău-Gaz” va revizui programul dat și-l va prezenta Agenției pentru aprobare.

6.2 Sancțiuni pentru încălcarea prevederilor Programului de conformitate

Nerespectarea de către salariați și persoanelor cu funcții de răspundere a obligațiilor ce revin conform Programului de conformitate reprezintă o încălcare și poate atrage după sine aplicarea de sancțiuni de către OSD, conform prevederilor *Regulamentului de ordine internă*, elaborat de SRL „Chișinău-Gaz”.

Regulamentul de ordine internă al OSD trebuie să conțină un capitol separat, care va prevedea o listă de motive și sancțiuni pentru încălcarea prevederilor Programului de conformitate.

6.3 *Obligativitate și valabilitate*

Prezentul Program de conformitate se aplică tuturor persoanelor cu funcții de conducere și angajaților din cadrul SRL „Chișinău-Gaz” indiferent de încadrarea lor organizatorică.

În cazurile când SRL „Chișinău-Gaz” realizează colaborări cu persoane terțe, măsurile pentru excluderea comportamentului și practicilor discriminatorii a SRL „Chișinău-Gaz” și regulile pentru accesarea informațiilor privind exploatarea rețelelor de distribuție sunt asigurate prin prevederi contractuale cu privire la confidențialitate.

Acest Program de conformitate este valabil din data aprobării de către Agenție.

APROBAT:

Director SRL „Chișinău-Gaz”

Ruslan SACA

